

December
2024

Stadsheraut van de Stadsraad Veere

Van de voorzitter

Nieuwe
bestuursleden,
verjonging,
Oranjeplein.

Pagina 2

Zet in je agenda: 11 december 2024 volgende OLV

Op woensdag 11 december is de volgende Ledenvergadering van de stadsraad om 19:30 in de Korenmaat. Op de agenda staan updates van de werkgroepen, 3 nieuwe bestuursleden, update rond de bouwplannen van het Oranjeplein, verkeer en de energietransitie.

In deze Stadsheraut onder andere:

Agenda OLV 11 december

Een uitgebreide agenda deze keer met extra aandacht voor de werkgroepen. Daarnaast maar liefst 3 nieuwe bestuursleden. *Pagina 3.*

Voorstellen Jaap de Meester

Jaap gaat het bestuur versterken en wil zich inzetten met het thema Groen. *Pagina 5.*

Voorstellen Pim de Moor

Pim gaat het bestuur versterken en neemt de taak van penningmeester op zich. *Pagina 6.*

Diverse updates van de werkgroepen

Er is weer veel gedaan in de werkgroepen met updates over de Veerseweg, het parkeerterrein aan de Gedempte Haven, het monumentenpaspoort, Welzijn Veere, updates over het Oranjeplein, updates over bouwplannen bij de Sandenburghlaan en veel meer. *Pagina 7.*

Update Kievitenlaan

Er is door de stadsraad een handhavingsverzoek naar de gemeente en een verweerschrift naar de raad van state gestuurd. Lees de updates op *Pagina 11.*

Notulen OLV juni 2024

Overzicht met de belangrijkste thema's zoals besproken tijdens het laatste OLV. *Pagina 12.*

De bijzondere penis van Jan Cornelisse uit Veere

Jan Midavaine vertelt het unieke verhaal van *De bijzondere penis van Jan Cornelisse*. Over een rechtszaak uit 1755 in Veere waar veel opzienbarende details van bewaard zijn gebleven. *Pagina 16.*

Woord van de voorzitter

Beste leden van de Stadsraad,

Het bestuur van de Stadsraad is zeer verheugd drie nieuwe bestuursleden aan u te kunnen voorstellen. Het gaat om Arjan van der Pijl, Jaap de Meester en Pim de Moor. Arjan zal zich vooral gaan bezighouden met Verkeer, terwijl Jaap's affiniteit ligt bij Groen. Pim is bereid gevonden om penningmeester te worden waardoor de vacature die Dini achterliet opgevuld kan worden. We zijn goed op weg om het bestuur verder te verjongen en meer toekomstbestendig te maken.

Het proces rond de ontwikkeling van het Oranjeplein is door de gemeente in de richting van de Stadsraad "on hold" gezet. Overigens willen we benadrukken dat het overleg met de gemeente constructief verloopt. Wij realiseren ons dat de plannen met betrekking tot dit plein door de bewoners met grote belangstelling wordt gevolgd. Wij verheugen ons erop u in groten getale te mogen begroeten temeer daar de vorige ledenvergadering van september niet heeft kunnen plaatsvinden.

Peter van Breda – Voorzitter Stadsraad Veere

Agenda OLV 11 December 2024

1. Opening.
2. Leerlingen en directie Magdalon.
3. Mededelingen.
 - Bezoek aan gemeente t.a.v. voorzieningen dorps/stadskernen/enquete.
4. Ingekomen stukken.
5. Vaststellen agenda.
6. Introductie nieuwe leden bestuur.
7. Bevestigen nieuwe bestuursleden.
8. Notulen vorige vergadering
9. Werkgroepen.
 - Uitleg over vragen die uitstaan bij werkgroepen.
 - Kort: Verandering bij werkgroep sociale cohesie
 - Verkeer
 - Energietransitie
 - Groen
10. Wonen:
 - Stand v zaken Oranjeplein.
 - Kievitenlaan
11. Kort verslag bezoek Renesse.
12. Rondvraag.
13. Afsluiten vergadering.
14. Informele afsluiting met een borrel.

Zet in je agenda

Op woensdagavond **11 december 2024** om 19.30 uur houden wij onze openbare ledenvergadering in de Korenmaat. De inloop is vanaf 19.15 uur met een kopje koffie of thee.

De volgende ledenvergaderingen zijn:

12 maart 2025

11 juni 2025

Zet ze in je agenda en tot snel!

CONTACT:

Secretariaat Stadsraad Veere

Adres: Warwijcksestraat 11, 4351BE Veere

Telefoon: 06-54242873

E-mail: info@stadsraadveere.nl

Website: www.stadspleinveere.nl

Stadsheraut: Nico van Rijswijk / Jeroen van de Wiel

Voorstellen Jaap de Meester

Mijn naam is Jaap de Meester en sinds een jaar inwoner van Veere. Ik ben geboren en getogen in Middelburg maar ik heb met Veere altijd een connectie gehad via mijn grootouders. Ik ben werkzaam voor de Provincie Zeeland op het gebied van Infrastructuur, onderhoud, omgevingsvragen, toezicht, veiligheid en doorstroming. Derhalve zijn er genoeg raakvlakken die toepasbaar zijn op mijn rol in de stadsraad. Ik kijk ernaar uit om een constructieve bijdrage te kunnen leveren voor onze mooie stad.

Jaap de Meester

Voorstellen Pim de Moor

Een korte introductie van mij als nieuwe penningmeester van de Stadsraad Veere. Sinds 2,5 jaar woonachtig in het pittoreske Veere in de Warwijcksestraat. Na mijn eerste 7 levensjaren in Curaçao te hebben gewoond zijn mijn ouders weer teruggegaan naar Nederland en zijn we in Goes terecht gekomen. Mijn studie Accountancy heb ik in Breda gevolgd en ben daar toen blijven wonen. In 2005 uiteindelijk weer teruggekeerd naar de provincie en in Middelburg gaan wonen.

Het water heeft mij van jongs af aan getrokken en er was dan ook altijd al de wens om uiteindelijk aan het Veerse Meer te kunnen gaan wonen. Mijn hobby's zijn dan ook: kiten, zeilen, suppen en zwemmen/ dippen in het Veerse Meer. Daarnaast reis ik graag!

Het bestuur heeft mij benadert voor de functie van penningmeester. Een logische keuze gezien mijn beroep als accountant. Ik hoop met mijn kennis een kunde een positieve bijdrage kunnen leveren aan de Stadraad.

Pim de Moor

Werkgroep Verkeer

We willen jullie graag op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen binnen onze werkgroep verkeer/parkeren. Zoals we in de vorige Stadsheraut al hebben aangegeven, hebben we het parkeerbeleid geëvalueerd. We hebben ons gericht op duidelijkere bebording en materialisatie, het hele jaar door openstellen van het parkeerterrein aan de Gedempte Haven en het creëren van kortparkeerplaatsen op het Oranjeplein voor bezoekers van de huisarts, bakker, enzovoort.

We hebben ook een eerste gesprek gehad met de gemeente over de renovatie van de Veerseweg tussen Veere en Zanddijk. De gemeente vindt het belangrijk dat belanghebbenden meedenken, en wij doen graag mee door deel te nemen in de werkgroep. De gemeente wil de werkzaamheden eind 2025 uitvoeren. Tussen januari en maart 2025 zullen er werkzaamheden zijn aan Veerseweg 'noord' (van 't Singeltje tot de Oudestraat). Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van onze stad. De bewoners zijn hierover geïnformeerd en blijven op de hoogte.

De belangrijkste ontwikkeling met betrekking tot parkeren is dat in de gemeenteraad van 6 november er unaniem is ingestemd met een motie om de Gedempte Haven volledig te (doorgroei) te bestraten, wat betekent dat het college aan de slag gaat met de haalbaarheid en uitvoering van deze motie.

Namens de werkgroep verkeer/parkeren, Arjan van der Pijl, november 2024

Werkgroep Energietransitie

Tijdelijk extra subsidie op de aanschaf van een monumentenpaspoort

Op dit moment loopt er ook een actie rondom het monumenten paspoort. Dat is ook een soort advies voor monumenten eigenaren. Dit wordt van uit het Zeeuwse uitgezet met medewerking van Erfgoed Zeeland. Deze actie is een initiatief van Erfgoed Zeeland, in samenwerking met de Zeeuwse gemeenten.

Wil je weten of het verduurzamen van jouw Zeeuwse monumentenwoning mogelijk is? Wat wel mag en wat niet? Waar een vergunning voor nodig is? Of je een warmtepomp kunt toepassen? Vraag dan nú met extra subsidie het duurzaam monumentenpaspoort aan. Het duurzaam monumentenpaspoort geeft jou inzicht in mogelijke maatregelen voor een energiezuinigere woning, met praktische adviezen en het gebruik van duurzame energietechnieken.

In Zeeland is extra subsidie beschikbaar gesteld waarmee je het paspoort tegen gereduceerd tarief kunt aanvragen. De extra subsidie van 250 euro wordt in mindering gebracht op de factuur, die je van Erfgoed Zeeland ontvangt. De Monumentenwacht voert de duurzaamheidsinspectie uit en je ontvangt daarna een rapportage.

Alle informatie over het verduurzamen van een woonhuismonument en hoe je het paspoort kunt aanvragen is te vinden op duurzamemonumenten.nl, een onderdeel van Erfgoed Zeeland.

Vergoeding Restauratiefonds

Naast deze tijdelijke regeling bestaat er nog een andere regeling waarvan je gebruik kunt maken, bóven op de extra subsidieregeling. Het Restauratiefonds vergoedt 50% van het paspoort, tot een maximum van 500 euro. Deze subsidie geldt alleen voor gemeentelijke en rijksmonumenten. De factuur voor het duurzaamheidsadvies voor monumenten (het monumentenpaspoort) kan ingediend worden bij het Restauratiefonds. [Lees meer over de voorwaarden van deze vergoeding.](#)

Wat kost een paspoort nu?

Bij gebruik van beide subsidieregelingen ontvang je het duurzaam monumentenpaspoort nu tegen een extra aantrekkelijk tarief. In de onderstaande voorbeelden zie je de gecombineerde vergoeding van beide regelingen. Heb je een grotere of kleinere woning dan de voorbeelden? Bekijk dan de [tarievenlijst](#) of neem [contact](#) op met de Monumentenwacht van Erfgoed Zeeland.

Inhoud monumentale woning	250 tot 500 m ³	500 tot 1.000 m ³
Prijs duurzaam monumentenpaspoort	680,-	865,-
Extra subsidie (tijdelijk)	-250,-	-250,-
	430,-	615,-
Vergoeding Restauratiefonds 50% (max. 500,-)	-215,-	-307,50
Actieprijs monumentenpaspoort	€ 215,-	€ 307,50

Werkgroep Wonen

Afgelopen periode is er erg veel gebeurd op het vlak van wonen. De belangrijkste ontwikkeling is rond het Oranjeplein geweest. Daar stond oorspronkelijk in november een stemming in de gemeenteraad op de planning over de financiële haalbaarheid en het te kiezen scenario. De stadsraad was van mening dat voordat het tot een stemming kon komen er eerst een aantal essentiële stappen gezet moesten worden en de tijd dan ook niet rijp was voor een stemming. De gesprekken tussen de stadsraad en het college van B&W -en een erg drukke gemeentelijke agenda- hebben er dan ook uiteindelijk toe geleid dat het proces op dit moment op "on hold" is.

Vanuit de stadsraad willen we ons focussen op het proces. Dat betekent dat we de volgende zaken erg belangrijk vinden:

1. Participatie van de bewoners van Veere op scenario niveau
2. Heldere en correcte informatie naar alle bewoners van de stad Veere
3. Stemming onder de bewoners van de stad Veere over het te kiezen scenario om het draagvlak van de plannen helder te krijgen

Dat heeft uiteindelijk geleid tot het uitroepen van een ALV. Dankzij dit ALV is er van alles in beweging geraakt waardoor onder andere de gesprekken met de gemeente goed op gang kwamen. Daarmee verviel ook de directe noodzaak voor de ALV en hebben we ons dan ook gericht op de diverse gesprekken om deze een goede kans te geven. Met de gemeente hebben we afgesproken dat ze voor midden oktober 2024 antwoorden op onze vragen van september 2023 zouden geven. Dit hebben ze gedaan. Daarnaast zal het College van B&W met een standpunt komen waarna we vanuit de stadsraad en de gemeente de participatie opnieuw kunnen opstarten. Op dit moment wachten we hier op. Wordt vervolgd dus.

Daarnaast is de werkgroep wonen ook de mogelijke bouwplannen aan de Sandenburghlaan in Zanddijk aan het bestuderen. De gemeente zit nog vooraan in dit proces. Op dit moment is het doel vooral de eerste communicatie met de gemeente op te starten en te kijken hoe we participatie goed kunnen regelen. Ook hier dus wordt vervolgd.

Namens de werkgroep wonen, Jeroen van de Wiel, december 2024

Werkgroep Sociale Cohesie

In het overleg met de Welzijn Veere groep van 9 september jl., kwamen we tot de conclusie dat er veel overlappings zijn tussen Welzijn Veere en sociale cohesie. Welzijn Veere is al ontzettend actief bezig en tijdens het overleg werd dan ook de vraag gesteld hoe nu verder te gaan. Om toch voeling te houden en omdat het goed is van elkaar te weten wie wat doet, hebben we afgesproken dat, Stadsraad/ sociale cohesie en Cie. Welzijn Veere apart vergaderen over de mogelijkheden. Stadsraad vaardigt iemand af naar vergaderingen Welzijn Veere en Cie. Welzijn Veere vaardigt iemand af naar vergaderingen Stadsraad. Aanwezigheid bij vergaderingen gebeurt in overleg en naar aanleiding van de agenda.

Als sociale cohesiegroep hebben wij, Hanneke, Chris en ondergetekende op donderdag 10 oktober hier overleg over gehad. Ellen was afwezig i.v.m. vakantie. Afgesproken is dat we onderling afspreken wie naar een overleg gaat van Cie. Welzijn Veere. Verder hebben we besproken dat de website Stadsplein Veere en de Veerse agenda de bezoeker vollediger kan informeren- hier liggen kansen om vraag en aanbod binnen Veere beter onder de aandacht van (nieuwe) inwoners te brengen.

Wellicht een eenmalige ludieke actie op poten zetten om het bestaan en de functionaliteit van Stadspleinveere.nl onder de aandacht te brengen van instellingen, verenigingen en bewoners, ook en juist niet-leden. Stadsraad onderneemt actie.

Afgesproken dat er met regelmaat vanuit Cie. Welzijn Veere gecommuniceerd wordt over samenwerken, ideeën en activiteiten en de Stadsraad communiceert met de gemeente met als doel elkaar versterken. Het is niet de bedoeling om reeds bestaande en spontane cohesie bevorderende activiteiten onder te brengen in georganiseerd verband (er worden bijv., al straatfeesten georganiseerd). Ook Veere helpt elkaar functioneert goed. Maar samen met Welzijn Veere kan wel een actieve vinger aan de pols worden gehouden.

Namens de werkgroep, Ria in de Weij, November 2024

Update Kievitenlaan

Waar waren we ook alweer? O, ja, de bestuursrechter heeft 27 mei het besluit van de gemeente Veere om vergunning te verlenen voor recreatieve verhuur aan de Kievitenlaan vernietigd. De gemeente had nog 6 weken te tijd gekregen om een nieuw besluit te nemen maar daarin heeft zij gefaald. Na die 6 weken heeft de Stadsraad daarom een verzoek tot handhaving ingediend maar de gemeente heeft dat verzoek naast zich neergelegd omdat er alweer een nieuw besluit in voorbereiding was. En de gemeente heeft een beroep ingesteld bij de Raad van State tegen de uitspraak van de bestuursrechter.

Op 16 oktober heeft het college van B&W een nieuw besluit genomen en voor alle 43 appartementen bepaald dat zij recreatief verhuurd mogen worden. Belangrijkste argument is dat er behoefte is aan dit soort recreatiewoningen. Een vreemd argument. Vooral als je in de PZC leest dat in een andere zaak voor de Raad van State een woordvoerder van de gemeente Veere zei: *“We hebben in Veere al genoeg overnachtingsplekken. Nog meer overnachtingsbedden leidt uiteindelijk tot een slechter woon- en leefklimaat in de stad.”*

Opmerkelijk is ook de uitspraak van twee betrokken wethouders in de PZC: *“Na 2013 werden er volop appartementen gekocht om ze te verhuren aan toeristen. Volgens de wethouders René de Visser (SGP) en Ruud van Houten (VVD) wisten kopers die beperking vaak niet omdat makelaars die informatie niet altijd deelden. Dat ze zelf geen navraag deden, is hen ook niet kwalijk te nemen, aldus de wethouders. „Lang niet iedereen doet dat.”*

Alsof je rechten zou kunnen ontlenuen aan (mis)informatie van makelaars.

Uiteraard gaat de stadsraad ook tegen deze beslissing in beroep bij de Raad van State en daarnaast vragen we bij de bestuursrechter schorsing van het besluit van de gemeente omdat de wachttijd bij de RVS erg hoog is.

De stadsraad werkt intensief samen met Hans Dingemanse, die namens de bewoners van Buiten de Veste optreedt en Bram van Leeuwen die een aantal andere partijen vertegenwoordigt.

Wordt vervolgd.

Nico van Rijswijk

Notulen OLV 12 juni 2024

Aanwezig

Bestuur Stadsraad

Peter van Breda (voorzitter)
Nico van Rijswijk (secretaris)
Gerwin Hament (penningmeester)
Jeroen v.d. Wiel (lid, notulist)
Chris Pols (lid)

Gemeente Veere

Bert Tuk (kernwethouder)
Judith van Driel (kernambtenaar)
Mark Minderhout
Susanne de Kanter

Gast spreker:

Josje Stoel (directeur grote kerk Veere)

Opening: 19.30 uur

Josje Stoel over de grote tuin van de grote kerk

Josje Stoel, directeur van de grote kerk Veere, is vandaag als gast spreker uitgenodigd op de OLV. Josje vertelt over de historische tuin bij de grote kerk. Ze onderzoekt of er eventueel een mogelijkheid is voor diverse uitbreidingen zoals met het toevoegen van historisch speelgoed en eventueel een terras in de historische tuin die wordt bediend vanuit het poorthuisje.

Vaststellen agenda.

Peter bedankt Jeroen van de Wiel voor de nieuwe opzet van de stadsheraut. Peter geeft een Mea culpa voor de voorbereiding van de OLV die minder is verlopen dan gewenst.

Notulen van ledenvergadering 13 maart 2024.

Tjeerd: De werkgroep verkeer zit op dit moment zonder een bestuurslid. Is daar al invulling aan gegeven? Peter geeft aan: op dit moment nog niet.

Peter van Breda bespreekt de contributie. Gerwin legt op basis van de vraag uit de vorige OLV uit dat personen lid zijn van de vereniging. Peter geeft aan dat dit 10 euro per lid is. Peter vraagt of er nog andere vragen zijn waarop geen vraag komt. Peter stelt de notulen vast.

Van de Werkgroepen:

Werkgroep wonen

Wat is er op basis van de brief gekomen? Jeroen: we zijn op dit moment nog in overleg met de gemeente om antwoorden te krijgen op onze vragen. Dit vergt wat meer tijd vanuit de gemeente.

Jan Mosman: ik vond het verslag van de werkgroep wonen onduidelijk. Wanneer wordt wat duidelijk? Jeroen geeft aan dat er meer info te komt.

Werkgroep groen

Tiny vraagt zich af wat doet de werkgroep groen op dit moment doet. Peter legt dit uit. Tiny: gaat er ook overlegd worden met de gemeente? Nico geeft hier een weergave van.

Maurits: kan er minder liefdeloos worden gemaaid? Na de storm is er rücksichtslos gemaaid. Het wordt niet fraaier. Arndjan: Onder andere de stokrozen worden zo maar weggemaaid. De werkgroep groen zal dit oppakken.

Werkgroep verkeer

Nico heeft een groot stuk geschreven met diverse voorstellen. Een aantal heeft de gedempte haven gezien waar de gemeente actie heeft ondernomen. Nico: een gedeelte wordt beplant waardoor auto's over het verharde deel moeten rijden waardoor de gedempte haven vaker open kan. Maurits: bij AH Domburg is een slagboom met kentekenherkenning. Zouden we ook een slagboom kunnen zetten bij de Langedam. Dit kan ook bij leveranciers. Zo beperken we aanzienlijk het verkeer. Nico geeft aan: gemeente is op de hoogte en dit werkt in diverse steden. De gemeente wil er op dit moment nog niet aan. Jan Paul: hoe doe je dat met bezoekers? Ik ben er geen voorstander van. Peter van Breda geeft aan: we noteren en parkeren de ideeën. Wethouder De Jonge is zelf door Veere gegaan. En de bewoners van de Veerseweg? Peter: Er komt een plan om dit te verbeteren. Chris op persoonlijke titel: wat er ook verzonnen wordt, je zult een stroom verkeer houden.

Werkgroep PR

Geen vragen of opmerkingen

Werkgroep sociale cohesie

Peter: ik vond vooral het stuk over sociale dimensie erg goed.

Werkgroep energietransitie

Dit wordt straks in de presentatie in detail besproken.

Kievitenlaan

Nico: we hebben de rechtszaak gewonnen. Nog niet helemaal aangezien de rechter 6 weken heeft gegeven voor een aanpassing. Eerst waren er 500 nachten, toen waren er dat er 5000.

Op basis van alle huizen kom je dan op 43000 overnachtingen. Nico geeft aan dat de gemeente dit mogelijk onder titel "pro forma" op de agenda heeft gezet. Jan Paul geeft aan dat "pro forma" als thema in een gemeentevergadering niet kan en moet verbeteren. Peter: stelt voor dit met de gemeente te bespreken. Nico geeft aan als stadsraad nooit gevraagd te zijn over de Kievitenlaan. We willen graag een open overleg met de gemeente. Ria: er moet een onderdeel communicatie zijn bij de gemeente en anders maar via de PZC. Peter geeft aan dat we nu rustig op het punt dat het via de rechter loopt. Tot dat het duidelijk is houden we ons rustig. Bram heeft een voorstel: kijk naar Noord-Beveland waar veel opener wordt gecommuniceerd. Bert Tuk: tip van de sluier, het vermoeden klopt. We gaan kijken naar de notulering van Noord Beveland en kijken wat we daar van kunnen leren.

Rondvraag

Jan Paul: Ik heb voorgesteld een opril te maken. Een van de gidsen heeft dat ook gevraagd en de gemeente is dat aan het overwegen. Ik zou graag de ondernemers willen vragen om mee te doen. Ik wil graag de zege van de stadsraad. Bestuur geeft akkoord. Tjeerd: kunnen we de 2000 euro jaarlijkse subsidie van de gemeente inzetten? Peter: kunnen we naar kijken. Kunnen we een specificatie krijgen? Jan Paul: ik wil dit niet persoonlijk doen maar graag vanuit de stadsraad. Peter zal dit bespreken.

Tjeerd: Ik lees in de stadsheraut de termen ALV en OLV door elkaar. Is daar een verandering? Peter geeft aan: we willen het als bestuur bespreken maar hebben nog geen definitief standpunt. We willen dit voor nu parkeren.

Jan Paul geeft aan: er zijn zonnepanelen die lelijk zijn. Peter geeft aan dat dit besproken wordt.

Tiny: ik krijg de heraut in mail. Kunnen we de inhoud van de stadsheraut voortaan kort door lopen? Publiek: die ligt erin print aanwezig tijdens de OLV.

Presentatie Energietransitie/ Duurzaam Veere

Mark Minderhout van de gemeente Veere geeft aan dat het doel is informeren en uitnodigen om deel te nemen. In 2050 moet er in alle gemeentes een co2 reductie van 95% worden bereikt. Er is een werkgroep opgezet, een brainstorm gehouden en een enquête verstuurd naar 908 mensen met 255 reacties. Volgende stap is om projecten te formuleren, een klankbordgroep op te starten en vooral samen aan de slag gaan. Suzanne de Kanter legt het oude en nieuwe zonnepanelen beleid uit. Suzanne heeft dit teruggedoppeld naar de werkgroep van de stadsraad en naar de monumentencommissie. Het voorstel is om geen zonnepanelen aan de voorzijdes van straten toe te staan, wel meer mogelijkheden bieden aan de achterkanten en op dwarskappen. Rode panelen worden niet verplicht. Het voorstel is te werken met matzwarte panelen zonder opvallende randen. Ria: er liggen heel lelijke panelen. Suzanne: we hebben gekeken waar ze nu liggen en of ze vergund zijn of niet vergund. Zodra er nieuw beleid is kunnen we gaan handhaven. Tiny: kunnen we eventueel de postcoderoos uitbreiden? Suzanne: we kijken ook naar andere manieren om dit te doen. Peter Koelemij: het wordt steeds moeilijker om postcoderozen nog op te zetten door afnemende interesse.

Voorbeelden van wat er al is gedaan zijn het buurtcentrum Amicitia in Aagtekerke, het digitaal loket, beleidsregels kleine windmolens, de website is verbeterd, er is bijna wekelijks iets in de gemeente nieuwsbrief, er zijn de duurzaamheidsdagen in Oostkapelle en de stimuleringslening en nieuwe subsidietrajecten (ZIP). We testen ook nog een zogenaamde “vlagmolen” in Domburg.

Oproep: we willen graag aan de slag met een klankbordgroep. We roepen iedereen die deel wil nemen dan ook op om contact op te nemen met Peter Koelemij van de werkgroep energietransitie van de stadsraad.

Bram: Mijn suggestie is om ook te kijken naar een warmtebatterij.

Jan Mosman: Er zijn boerderijen waar veel panelen hangen en die zelf waterstof opwekken.

“Plus” wil een proef met opwekken van waterstof in de nieuwe Plus, samen met Shell.

Peter Koelemij: Zoutbatterijen worden al een tijd getest. Autoleveranciers willen niet aan terug leveren autobatterijen aan het net.

Tjeerd: Wat ligt er nog anders op de plank dan zonnepanelen? Mark: We hebben het omgevingsprogramma duurzaamheid.

Er volgt applaus voor Mark en Suzanne voor de presentatie.

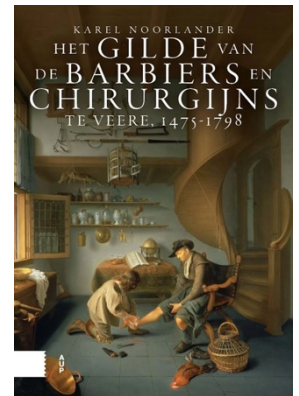
Sluiting rond 22.00 uur, waarna nog een drankje genuttigd wordt.

Volgende ledenvergadering is woensdag 11 september

De bijzondere penis van Jan Cornelisse

Op 9 oktober 2024 stond in de PZC in de rubriek “Sporen in de Delta” het artikelje “Onderzoek naar de bijzondere penis van Jan Cornelisse”, geschreven door Jan J.B. Kuipers. Kuipers baseert zijn verhaal op een passage uit het recent verschenen boek *Het gilde van de barbiers en chirurgijns te Veere, 1475–1798*, geschreven door Karel Noorlander en verwijst ook naar mijn artikel “In geuren en kleuren” in *De Wete van de Heemkundige Kring Walcheren* (oktober 2002).

Om maar gelijk met de deur in huis te vallen, dit is wat de stadsdoctor en de chirurgijn over de penis van Jan Cornelisse geschreven hebben:

“Ter voldoeninge en uijt kragte van de speciale last en authorisatie van de Edele Agtb(are) Heeren Burgemeesteren en Schepenen der stadt Vere in dato den 23 September 1755 hebben wij ondergeschreve stadsdoctor en chijrurgijn alhier gevisiteert en geexamineert de heijmelijke deelen van Jan Cornelisse in de wandeling genaamt Jan Commissaris, thans gedetineerde op de Montfoortsche Thoorn alhier, en hebben bevonden dat den voorn(oemde) Jan Cornelisse is voorsien van een kloeke schaft en hoofd en dat seer ruijg aan 't gemagt is, dat het hoofd der roede ontbloot was, het welk soo als hij versekert altijt ongedekt is, dat aan de regter sijde van het hoofd een kleijn bruijn vlaktie is 't geen hij versekerde dat daar altijt blijft staan; dat in het voors(chreven) hoofd beneden de ordinaire opening nog een kleijnder is, waar door hij segt sijn water te ontlasten; verder dat aan het scrotum verscheijde kleijne puijsties sijn die sig als sweerties verthoonen, dog soo hij segt noit sweren, en dat hij die geheel kan uijtpellen’.

Montfoortse Toren in Veere (1502-1829), onderdeel van de zeemuur en gebruikt als gevangenis

Voor Karel Noorlander was dit medisch rapport aanleiding om de diagnose te stellen dat Jan Cornelisse een afwijking had die in medische termen ‘hypospadië’ wordt

genoemd, een extra opening voor de plasbuis. Deze afwijking komt voor bij ongeveer 1 op de 250 jongens. Toch is dit onderzoek niet gedaan om deze diagnose te kunnen stellen. Het rapport moest dienen als bewijs dat Jan Cornelisse een homoseksuele relatie met Cornelis Nannings had gehad. Het was onderdeel van een rechtszaak die in 1755 in Veere heel wat stof heeft doen opwaaien en waar veel Veerse homo's bij betrokken waren.

Over deze geruchtmakende zaak weten we veel omdat een groot deel van het dossier in het stadsarchief bewaard is gebleven, wat heel uniek is in ons land. Vroeger was het gebruikelijk dat processen over zedenmisdriven 'tegen de natuur' (homoseksualiteit, pederastie en bestialiteit) in besloten zitting werden behandeld en de daarop betrekking hebbende stukken na afloop van het proces werden vernietigd. Seksueel contact was volgens de toen de heersende (bijbelse) moraal alleen toegestaan binnen het huwelijk tussen man en vrouw. Alle overige vormen vielen onder de categorie sodomie, waarop zware straffen stonden, vaak zelfs de doodstraf. Zo was kort voordat deze zaak in Veere speelde in Zierikzee nog een homofiel vanwege zijn geaardheid aan de galg gehangen.

De zaak kwam op zondag 31 augustus 1755 aan het rollen toen de wijnhandelaar Cornelis Nannings, de hoofdverdachte in deze spraakmakende zaak, in zijn woning werd opgepakt en naar het huis van baljuw mr. Lambert Jacob van Tets werd overgebracht. Daar werd hij in voorlopige hechtenis genomen. Nog diezelfde middag werd hij daar door enkele heren van de rechtbank ondervraagd. Ze vertelden hem dat de matrozen Jan Pot en Andries Holm de dag tevoren een aanklacht tegen hem hadden ingediend omdat hij geprobeerd had hen met geweld over te halen tot het doen van seksuele handelingen. Beiden waren matroos op het schip 'De hoop van Veere' van schipper Tonis Vis, dat in maart 1755 na een reis naar Ierland weer behouden aan de noordzijde van de haven was afgemeerd.

Noordzijde van de Veerse haven, Smallegange 1696

Toen de 24-jarige en in Zierikzee geboren matroos Jan Pot enige tijd later over de kade wandelde, kwam hij Cornelis Nannings tegen. Cornelis vroeg of hij zin had in een glaasje wijn. Dat had hij wel verdiend, omdat hij voor hem een vaatje boter uit 'De hoop van Veere' aan wal had gebracht. De nietsvermoedende Jan ging gretig op het aanbod in en beiden verdwenen in de kelder onder het huis van de wijnhandelaar, die vol stond met vaten wijn. Cornelis taptte uit een vaatje enkele glazen wijn en er ontstond een geanimeerd gesprek. Na een poosje kwam het dienstmeisje de kelder in en vroeg of Cornelis zin in thee had. Cornelis ging naar boven en kwam even later terug met pijpen en tabak. Gezeten op een wijnvat werd het gesprek voortgezet, waarbij Cornelis zeer geïnteresseerd was in de reis die Jan Pot had gemaakt.

Na ongeveer een uur nam het gesprek plotseling een andere wending. Cornelis merkte op dat Jan een mooie kerel was en zelfs kloeker dan hij. Hij informeerde waarom hij nog steeds niet was getrouwd, terwijl hij toch al lang verkering had met

Agatha, het dienstmeisje van zeepzieder Paulus Meyn, wiens zeepfabriek niet ver van het woonhuis van Cornelis vandaan stond. Ook wilde hij weten of Jan wel zo 'heet van nature was als hij'. 'O, daar is het niet aan gelegen', antwoordde Jan, 'want als ik niet bij haar terecht kan, kan ik het wel blussen'. Vervolgens vroeg Jan aan Cornelis hoe het wat dat betreft met hem was, hij had immers een jonge vrouw en bovendien ook nog een dienstmeisje. En als hij daar niet genoeg aan had, moest hij maar eens met hem mee naar Ierland gaan, want daar stikte het van de hoeren. 'Wat mijn vrouw belangt en de meid, dat wil niet veel zeggen', antwoordde Cornelis, en hij sloeg zijn arm om Jan heen en legde zijn hand in diens hand. Tot driemaal toe gaf hij hem een duw, zodat Jan bijna van het vaatje viel.

Daarna stelde Cornelis voor om naar de kelder onder het huis van buurman Kievit te gaan, waar het niet zo koud was als in deze kelder. Bovendien stond het daar ook vol met vaten wijn, waar Jan net zo veel van mocht drinken als hij zelf wou. Toen ze via een deurtje in de kelder van Cornelis in de andere kelder aangekomen waren, zei Cornelis dat hij maar eens achter in deze kelder moest kijken, want daar werd de beste wijn bewaard. Toen ze daar waren aangekomen, greep Nannings plotseling de hand van de nietsvermoedende Jan Pot en bracht die naar zijn broek. Hier was Jan niet van gediend en zei: 'Schelm, wat wil je doen?'. Onmiddellijk kreeg hij van Cornelis een klap in zijn gezicht, waardoor hij tegen de vaten vloog. Terwijl hij overeind krabbelde, haalde Cornelis zijn piemel tevoorschijn. Hiervan schrok Jan zo dat hij zo snel als zijn benen hem konden dragen de kelder uit vluchtte, een vloekende en tierende Cornelis Nannings achter zich latende.

De 20-jarige matroos Andries Holm die gelijk met Jan Pot aangifte had gedaan, was op soortgelijke wijze door Nannings lastiggevallen.

's Avonds ging het verhoor van Cornelis in het huis van de baljuw verder. Ten overstaan van de baljuw, oud burgemeester Schorer en schepen Andriessen ontkende Cornelis alles wat hem ten laste werd gelegd. Na afloop bracht men hem over naar de Campveerse Toren, waar hij in een afgesloten kamer de nacht kon doorbrengen. De volgende dag werd hij voor verder verhoor naar de gevangenis overgebracht, die in de Montfoortse Toren was ondergebracht. Daar werd hij op 2 september ten overstaan van het voltallige rechtscollege door de baljuw opnieuw verhoord. Hij bleef ontkennen de matrozen '*bij de voorbroek te hebben gevat en bij dezelve aanzoek te hebben gedaan tot schandelijkheid*'. Hij zei verder dat hij '*geene onnatuurlijke schandelijkheid heeft gepleegt en niet te kennen waarin die vuyle driften van een man tot een man zouden bestaan*'. Zelfs het idee om zoiets te doen was nog nooit bij hem opgekomen!

De arrestatie van Cornelis Nannings was in Veere al gauw het gesprek van de dag. Al een dag nadat hij in hechtenis was genomen, lieten de timmermansbaas Elias Brix en de burger Abraham Bouxem bij notaris Stroobant een verklaring opmaken, waarin ze lieten vastleggen dat ook zij door Cornelis waren lastiggevallen. Bij Elias was dat gebeurd in het laatst van 1754 toen de rode most (het vers geperste, maar nog niet vergiste sap van druiven of andere vruchten) pas was aangekomen. Elias liep tussen licht en donker, komend van zijn zuster, naar huis, toen hij bij het passeren van het huis van Cornelis door hem werd aangesproken. Cornelis informeerde hoe het met zijn gezondheid was gesteld. Nadat Elias had geantwoord dat het goed met hem ging, vroeg hij hoe Cornelis het maakte. Die zei dat het met hem ook ging en deed een passen naar voren. Vervolgens vroeg hij of Elias zin in een glaasje most had. Elias bedankte daarvoor en zei dat zijn zuster ook wijnverkoopster was en hij van hem geen klandizie zou krijgen. Omdat Cornelis steeds maar bleef aandringen, accepteerde Elias uiteindelijk toch het aanbod. Samen gingen ze de kelder in, waar geen licht brandde. Na een uur werd het zo donker dat de vaten amper nog te zien waren. Cornelis vroeg toen het dienstmeisje een stompje kaars te brengen. Toen ze weer wat konden zien, tapte Cornelis wijn uit een klein vaatje. Omdat hij dacht dat Elias al aardig beschonken was, was dit het moment om toe te slaan. Hij zei: 'Wat ben je een gelukkig man', waarop Elias antwoordde: 'Dat weet ik niet waarom ik soo gelukkig ben boven andere', waarop Cornelis zei: 'Jij kunt nou als je thuis komt jou wijff naaijen en de mijne legt in de kraam'. 'Ja dat beurt mij ook op zijn tijd', zei Elias. Cornelis schonk daarop de glaasjes nog maar weer eens vol. Toen ze leeg waren, pakte hij de hand van Elias vast, die daarop zei: 'Laat los, ik ben wel in staat het

glaasje te kunnen vasthouden zonder ondersteund te worden'. Met de ene hand hield Cornelis de hand van Elias vast en met de andere duwde hij hem tegen de vaten. Daarna wilde hij zijn hand in de broek van Elias steken, maar die ging er snel vandoor. Helaas was Cornelis sneller en bij de tweede trap gekomen, werd hij door hem weer de kelder ingetrokken. Opnieuw ging Cornelis met zijn lichaam tegen hem staan en duwde hem tegen een deurstaal. Met veel moeite kon Elias toch ontsnappen. Zonder voor de wijn te bedanken, verliet hij de kelder. Toen hij omkeek, zag hij Cornelis 'staande in een gestalte van iemand die als bedrukt en verleegeen is, over het gemis van een goede vangst'.

Abraham Bouxem, die op dezelfde dag als Elias een aanklacht tegen Cornelis had ingediend, had een zelfde soort ervaring.

Nadat Cornelis Nannings door de baljuw ook van deze aanklachten tegen hem op de hoogte was gesteld, ging hij overstag en legde ten overstaan van het voltallig rechtscollege een volledige bekentenis af. In geuren en kleuren vertelde hij over de vele homoseksuele contacten die hij gedurende de afgelopen jaren in Middelburg en Veere had gehad. Hij schaamde zich er helemaal niet voor en scheen er zelfs van te genieten tot in de kleinste details te vertellen wat hij met andere mannen had gedaan. Al snel noemde hij de namen van de Middelburgers Johan de Cliever van de Pottenmarkt, de meesterkuiper Cornelis van Nieuwekerk, de goudleerbehanger Boudewijnse uit de Lange Delft en Jacobus Fernij uit de Brakstraat, met wie hij tijdens zijn leerperiode als kuiper omgang had gehad. Van de Veerenaren noemde hij de koopmansbode Hendrik Meijer, de schoolmeester Robbert de Bruyn, Dirk van Thiene, de koffieschenker Monet, de bierwerker Jan Mus, de thesaurier (ambtenaar die de financiën van de stad beheerde) Evert Evertse en de havenarbeider Jan Cornelisse. Toen de baljuw vroeg waarom hij de matroos Jan Pot mee in zijn kelder had genomen, antwoordde Cornelis: 'Uijt een vervloekte nieuwsgierigheid om te streelen en te spelen'. Hij had zelfs zijn knecht naar huis gestuurd om alleen met hem te kunnen zijn.

Op de vraag op het eind van het verhoor op 8 september of hij berouw had van zijn daden, antwoordde Cornelis dat hij dat volstrekt niet had. Slechts één keer had hij iets gedaan waarvan hij achteraf spijt had. Dat was toen hij met Jan Cornelisse op de zolder van de paardenstal van dominee Arxhouk aan het stoeien was en Jans broek afzakte. Hij had hem toen tegen een ladder geduwd en anale seks met hem gehad. Hij zei dat hij zich hiervoor schaamde en zoiets daarna nooit meer had gedaan.

Cornelis Nannings is in 1723 in Veere geboren als enig kind van schipper Cornelis Nannings senior en Margaretha Hendriks. Cornelis senior was afkomstig van het eiland Veur in Holstein (Duitsland) en had zich op 31-jarige leeftijd op 26 oktober 1720 in Veere gevestigd. In de zomer van 1736 stierf Cornelis senior en kwam Margaretha alleen voor de opvoeding van haar zoon te staan, die inmiddels dertien was en in de puberteitsjaren begon te komen. Op 14- of 15-jarige leeftijd had de jonge Cornelis zijn eerste seksuele ervaring toen hij masturbeerde in de smederij van Pieter de Wit aan de noordzijde van de haven. Dit in bijzijn van de smidsknecht, die hem daartoe had aangezet. De naam van de knecht kon hij zich tijdens het proces niet meer herinneren, maar hij wist nog wel dat die naar Middelburg was verhuisd en dat diens vader destijds sjouwer op de scheepstimmerwerf in Veere was. Kort daarna ging Cornelis in de leer bij meester Speldenieu in Middelburg, die hem het kuipersvak leerde. In deze stad maakte hij kennis met een aantal homoseksuele mannen, met wie hij regelmatig omgang kreeg. Terug in Veere legde hij op 26 juli 1749 op het stadhuis de eed als wijnkoper af. Begin 1752 trouwde hij, zoals dat toentertijd hoorde, op 28-jarige leeftijd met Maria Zurmegede. Ze gingen wonen in een huis van Cornelis' moeder aan de noordzijde van de haven. Het was het vierde huis na het Arsenaal en stond schuin tegenover de grote brug. Op 9 februari 1752 lieten Cornelis en Maria bij notaris Abraham Stroobant hun testament opmaken. Een jaar later werd een dochter Margrieta (Margaretha) geboren en nog weer een jaar later Maria.

Cornelis Nannings en Maria Zuurmegeede zoals in de archieven

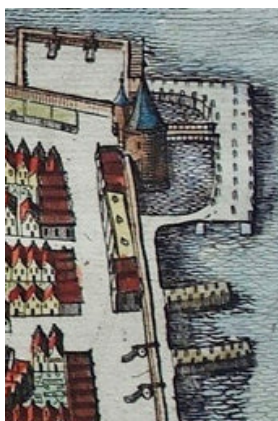
Ook tijdens zijn huwelijk kon Cornelis zijn handen niet van de mannen afhouden. Zoals hierboven al staat geschreven, kreeg hij een vaste relatie met Jan Cornelisse. Vele uren brachten ze samen door in de wijnkelder onder zijn woonhuis en in de warme paardenstal van dominee Arxhouk, waar Jan de sleutels van had. Daarnaast hield Cornelis er wisselende contacten op na.

Jan Cornelisse was veertig toen hij begin september 1755 vanwege de verdenking seksuele omgang met Cornelis Nannings te hebben gehad, in de Montfoortse Toren opgesloten. Jan was in Veere geboren. Na de school te hebben verlaten, was hij landarbeider in Zanddijk geworden. Uit een lijst met inwoners van Zanddijk van 1748 weten we dat hij getrouwd was en één kind had. Op 12 februari 1750 pachtte hij voor elf pond Vlaams per jaar een boerderijtje in Zanddijk van Plonius Willeboordse, die ertegenover woonde. Na twee jaar kregen ze ruzie omdat Jan nog steeds zijn pacht niet had betaald. Willeboordse schakelde daarop de rechtbank in Veere in.

Plonius Willeboordse zoals in de archieven

Uiteindelijk werd het conflict op 6 april 1752 in der minne geschikt. Afgesproken werd dat Jan per 1 januari 1753 het hofje zou verlaten en de pacht alsnog zou betalen, terwijl Willeboordse de proceskosten voor zijn rekening zou nemen. Tot eind maart mocht Jan nog de veldvruchten van het land halen. Jan verhuisde naar Veere, waar hij havenarbeider werd en in de wandeling Jan Commissaris werd genoemd. Na zijn arrestatie werd Jan op 11 september voor het eerst verhoord. Halsstarrig bleef hij ontkennen ooit homoseksuele omgang met Nannings te hebben gehad, zelfs toen de baljuw hem voor ogen hield dat de rechter van zijn schuld overtuigd was en zijn straf zou verzwaren als hij geen bekentenis zou afleggen. Jan beweerde nooit met Cornelis Nannings alleen in diens wijnkelder te zijn geweest, wel dat hij als havenarbeider daar verschillende keren vaten wijn in had gebracht. Ook in de stal van dominee Arxhoek, waar ze volgens Nannings vaak samenkwamen, was hij alleen geweest toen hij samen met de inwonende knecht van de dominee daarin kolen had gebracht, laat staan dat hij er seks met Nannings had gehad!

Omdat Jan Cornelisse stug bleef volhouden onschuldig te zijn, werd hij in het volgende verhoor geconfronteerd met Cornelis Nannings. Over hun eerste contact had Nannings uitvoerig verteld. Dit had 1½ jaar geleden plaatsgevonden op de visafslag op het Zuiderhoofd, de vaste ontmoetingsplaats van homo's in Veere. Aan de hand van Nannings' verklaring legde de baljuw beide mannen daarom de volgende vragen voor:

'Oft die eerste kennismaking en familiariteit tusschen hem gevange(ne) en Cornelis Nannings op den afslag van den visch niet is gebeurt omtrent een en een half jaar geleeden? Oft dat niet is gekoomen bij occatie dat Nannings vlak voor hem gevange(ne) op dien afslag stond, hebbende zijne handen op de rug en gij gevangene digt agter en tegens hem? Oft Nannings als doen met zijne vingers speelende tegens zijn gevangens voorbroek daar door niet heeft iets te kennen gegeven? Oft gij gevange(ne) niet op die afslag agter Nannings zijt blijven staan? Oft gij gevange(ne) aan het teeken van Nannings beantwoordende niet met behendigheit digt tegen elkanderen gedrongen staande uwe schaft hebt genoomen die Nannings in de hand gelegd? Oft deese ontmoeting niet

is geweest de grondslag van uwe verder verkeer met Nannings?' Alle vragen werden door Cornelis Nannings bevestigend beantwoord, terwijl Jan Cornelisse alles ontkende.

Om te bewijzen dat Nannings het geslachtsdeel van Cornelisse werkelijk had gezien, vertelde hij dat dit zeer 'ruig' was. Jan ontkende dat en om aan te tonen dat dit niet het geval was, rukte hij zijn borstrok open en liet de heren zijn borst zien, die slechts licht behaard was. Tien dagen later, op 23 september, zei Nannings dat de geslachtsdelen van Jan zwaargeschapen waren. Cornelisse merkte op dat als hij zijn geslachtsdeel ooit had gezien, hij geweten had *'dat [hij] vier teykens aan [zijn] schamelheyd heeft'*. Nannings zei dat hij *'van likteykens niet weet'*. Direct na de ondervraging wilde het gerechtshof weten of Nannings' beschrijving klopte. Stadsdoctor Jacobus Reijnouts en chirurgijn Marinus van Poelje werden daar gevraagd de *'heymelijke deelen'* van Jan te onderzoeken en daarvan gedetailleerd verslag te doen. Nog die zelfde dag moest Jan in de Montfoortse Toren uit de kleren en de stadsdoctor en de chirurgijn noteerden uitvoerig wat ze zagen. Het resultaat was het rapport waarmee dit artikel begon. Toch vormde het voor Jan Cornelisse, die een week de tijd had gehad om erover na te denken, geen aanleiding om een bekentenis af te leggen.

Tijdens het volgend verhoor op 8 oktober, waarbij Cornelis Nannings niet aanwezig was, werd hij opnieuw geconfronteerd met de vraag hoe Cornelis kon weten dat zijn geslachtsdeel groot geschapen en ruig was, wat nu ook door de stadsdoctor en de chirurgijn was bevestigd. Jan liet zich echter niet vangen en antwoordde: *'Dat Nannings daar niet van kan weten, of dat hij door een garre (kier) van de deur of anders moet gespioneert hebben'*. Het hele verhoor lang bleef Jan hardnekkig ontkennen Nannings lichaam ooit te hebben aangeraakt en deze niet dat van hem. Zelfs toen de baljuw hem voor de zoveelste keer met hel en verdoemenis dreigde, bleef hij bij zijn standpunt en wilde niet toegeven. Op het eind van het verhoor wilde hij nog wel iets opbiechten. Het was iets waarvan hij zich had voorgenomen dit nooit van zijn leven aan wie dan ook te vertellen. Later die dag deed hij ten overstaan van de schepenen Wilhem Schaer en Marinus Bastiaanse in bijzijn van Cornelis Nannings zijn verhaal: Op de eerste 'nachtmaalsdag' (avondmaalsviering) die laatst gehouden was, had hij rond één uur 's middags een pijp staan roken op de wal achter het zomerhuis van de heer Turing. Terwijl hij daar stond, kwam Cornelis Nannings bij hem staan en toonde hem zijn piemel. Jan schrok daarvan zo dat hij tegen hem zei: *'Ben jij een pilaar van de kerk, sij mogten jou liever aan de galg hangen, jou sodomiter als gij bent'*. Cornelis antwoordde hierop behoorlijk obsceen en ging er meteen vandoor. Toen de baljuw aan Cornelis vroeg wat hij van deze verklaring vond, antwoordde hij dat het hele verhaal gelogen was.

Op het eind van het allerlaatste verhoor van Cornelis Nannings sprak de baljuw hem als volgt toe: *'Dewijl gij geconfesseert hebt dat die boose lust tot schandelijkheid nu al zedert 12 jaaren en 6 maanden in uwen boezem heeft geweest, en dat die prickeling in uw gemoedt is aangegroeijt met de jaaren, en eijndelijk dat als men eenmaal tot die goddelose schandelijkheid gekoomen is, de drift tot het te pleegen zoo groot is dat men er niet van af kan blijven, en ten aanzien van het geene door uw met Jan*

Cornelisse gepleegt hebt, daar van een afgrijzen te hebben, maar ten aanzien van andere het niet te kunnen laten'.

Tijdens de duur van het proces werden er verschillende mannen vanwege hun mogelijke omgang met Cornelis Nannings voor een verhoor naar de Montfoortse Toren overgebracht. De laatste was de 47-jarige koopmansbode Hendrik Meijer, die, nadat Cornelis in arrest was genomen, op de vlucht was geslagen. De baljuw zag hierin het bewijs dat hij schuldig was. Nadat Hendrik in november weer terug in Veere was, werd hem huisarrest opgelegd. Op 21 november 1755 vond het eerste verhoor plaats en het tweede drie dagen later. Bij dit laatste verhoor was ook Cornelis Nannings aanwezig. Op de vraag waarom hij was gevlucht, zei Hendrik dat hij op een avond in het begin van september thuis was gekomen, zich had omgekleed en wilde gaan eten, toen er werd aangebeld. Het bleek een meester van het garnizoen te zijn, die hem nog wilde spreken. Toen hij hem uitliet, vond hij een briefje op de deurmat, waarop met grote letters stond geschreven: 'Meijer het is je tijd, haast u, gaat heen ilico (onmiddellijk)'. Het was ondertekend door Cornelis Nannings. Hendrik ging naar zijn vrouw, liet haar het briefje lezen en zei: *'Mijn Godt wat wort mij te laste gelege van soe een schelm'*. Ook zei hij dat hij onschuldig was en liever niet weg wilde gaan. Zijn vrouw en ook zijn oudste dochter begonnen te huilen en drongen er bij hem op aan de stad toch te verlaten. Hierop vertrok Hendrik naar Middelburg, waar hij zijn intrek nam bij zijn broer. De dag erna keerde hij samen met hem terug naar Veere. Bij het hof van 'Marie uyt de Potterij' (nu 'De Tijd die Slijt') bleef Hendrik achter, terwijl zijn broer naar zijn woonhuis ging. Daar trof hij boven de thesaurier Evertse aan, die oordeelde dat Hendrik beter nog maar een tijdje uit de buurt kon blijven. Daarom reden beiden weer terug naar Middelburg, waar Hendrik zich tot half november heeft schuilgehouden.

Op de vraag wat aanleiding tot de kennismaking met Nannings had gegeven, antwoordde Hendrik dat hij omtrent 12 á 13 jaar geleden op de visafslag bij het Zuiderhoofd stond, toen Cornelis Nannings plotseling voor hem kwam staan. Cornelis kietelde hem en kneep hem in zijn zij. Op een gegeven ogenblik stak Cornelis zijn handen onder zijn been en greep naar zijn broek. Ontsteld door dit voorval was hij er toen snel vandoor gegaan.

Veel later had er zich nog een incident voorgedaan. Dat was op een nazomer toen hij met zijn bodewagen bij de Middelburgse poort in Middelburg was aangekomen. Daar stond Cornelis, die met hem mee naar Veere wilde. Hendrik, die bang was dat hij weer door hem zou worden betast, antwoordde dat hij pas zou gaan rijden als er meer passagiers mee zouden gaan. Maar toen dit te lang duurde, was hij toch maar alleen met Cornelis vertrokken. Tijdens hun gesprek bracht Hendrik Cornelis onder ogen dat er laatst een homoseksueel in Zierikzee was gehangen. Hij hoopte daarmee dat Cornelis hem door deze mededeling met rust zou laten. Bij de uitspanning 'Huisje ten halven' halverwege de Veerseweg werd gestopt om iets te drinken. Hendrik koesterde de stille hoop dat er mensen waren die nog mee wilden. Maar er was er niemand die naar Veere moest en intussen begon het ook al aardig te schemeren. Tijdens het vervolg van de rit kietelde Cornelis hem en kneep hem af en toe in zijn zij. Ook wilde hij in zijn broek grijpen, maar doordat Hendrik de punten van zijn overjas tussen zijn benen had gestopt, lukte hem dat niet. Tegen Cornelis zei hij: *'Wat duyvel karel wat gaat u over, als gij sulke dingen wilt doen gaat dan naar een vrouw toe'*. In de buurt van Veere moest Hendrik nodig een plasje doen. Hij liet de paarden stoppen en sprong van de bok. Terwijl hij tegen een boom stond te plassen, klom Cornelis van de wagen. Hij liep naar Hendrik toe en pakte diens piemel. Hendrik was hier niet van gediend en weerde hem al vloekend en tierend van zich af, terwijl hij snauwde: *'Karel laat los, daar komen mensen'*. Geschrokken door deze opmerking was Cornelis er als een haas vandoor gegaan. Tijdens het kruisverhoor zei Cornelis dat het niet bij kietelen alleen was gebleven, en heel uitgebreid vertelde hij wat ze tijdens de rit nog meer met elkaar hadden gedaan.

Tot slot nog het bijzondere verhaal van de thesaurier Evert Evertse, die ook verdacht werd seksueel contact met Cornelis Nannings te hebben gehad. De dag nadat Cornelis een bekentenis had afgelegd en had verteld dat hij wel drie of vier keer seksuele omgang met Evertse had gehad, werd deze ook in hechtenis genomen.

Omdat hij een trouw ambtenaar was en niet gemist kon worden, wilde men hem niet in de gevangenis stoppen. Daarom sloot men hem op in een kamer in de Campveerse Toren. Een schildwacht, die dag en nacht voor de deur stond en om de twee uur werd afgelost, moest beletten dat hij zou ontsnappen. Tijdens de verhoren had Cornelis verteld dat zijn eerste seksuele contact met de thesaurier had plaatsgevonden op een middag toen deze een ritje aan het maken was en hij op het ruitje was geklommen. Onder het rijden was Evertse handtastelijk geworden en nadat ze de Kruisweg waren uitgereden en op de Veerseweg waren aangekomen, had hij de kap dichtgedaan, zodat niemand meer kon zien wat er zich verder in het ruitje afspeelde.

Toen op maandag 15 september 1755 schout (hoofd van de politie) Jean Henry Sobres de thesaurier in de Campveerse Toren bezocht, nam deze hem in vertrouwen. Hij verzocht hem Cornelis Nannings te vragen om zijn beschuldiging tegen hem in te trekken door te zeggen 'dat hij het in een confusie had gezegt'. De schout, die Cornelis elke dag zag, zou weinig moeite hebben om hem zover te krijgen. Omdat Evertse wist dat de schout best een centje extra kon gebruiken, stelde hij een beloning van duizend gulden in het vooruitzicht als het plan zou lukken. Bovendien zou hij ook zijn vrouw en kinderen niet vergeten. De schout antwoordde dat hij dat best zou willen, maar niet kon. Op 7 oktober liet hij van deze poging tot omkoping door notaris Stroobant een verklaring opmaken, die aan de baljuw werd overhandigd. Kennelijk tilde het rechtscollege er niet zo zwaar aan en ook niet aan zijn omgang met Nannings, want na 32 dagen gegijzeld te zijn geweest, kwam Evertse op 10 oktober 1755 weer op vrije voeten.

Het onderzoek in deze geruchtmakende zaak duurde vier maanden en tijdens de urenlange verhoren schreef de griffier vellen vol over alle homoseksuele uitpattingen waaraan Nannings zich volgens zijn zeggen 12 jaar en 6 maanden in Veere schuldig had gemaakt. Daarna was het aan de rechtbank om uitspraak doen. Omdat het gerechtsboek waarin dit staat genoteerd, verloren is gegaan, is het niet meer mogelijk na te gaan welke straf Cornelis Nannings heeft gekregen. Omdat iemand pas na het afleggen van een bekentenis kon worden veroordeeld, zal alleen Cornelis Nannings straf hebben gekregen. De andere personen die in de Montfoortse Toren waren opgesloten, en de schuld in de schoenen van Nannings hebben geschoven, zullen na afloop van het proces in vrijheid zijn gesteld. Uit een weesakte weten we dat Cornelis Nannings kort voor 21 februari 1761 is overleden. Zijn vrouw was toen al in verwachting van Hendrik van der Salm, met wie ze kort na zijn overlijden zou trouwen. Jan Cornelisse is op 2 augustus 1784 gestorven.